

Anhang B

til

1851. Rigsdagstidenden № 57.

Anden Session. — Udvalgenes Betænkninger.

LXX.

Betænkning

over

tvende bornholmiske Andragender.

Afgivet af Folkethingets Udvalg.

Thinget har overdraget Under tegnede at afgive Betænkning over de Forslag, der ere fremkomne om tvende bornholmiske Andragenders Henviisning til vedkommende Ministerium.

Det første Andragende, der er fremlagt af Rigsdagsmanden for Bornholms 2den Valgkreds og Holbæk Amts første Valgkreds, er indgivet af en Deel af Beboerne af Ibskers, Paullers og Pederskers Sogne paa Bornholm, og gaaer ud paa, at visse Afgiftsforhold ved offentlig Foranstaltning, enten gennem Domstolene, eller igjennem Lovgivningen, maatte blive endelig ordnede. Da imidlertid de Retsacter, som til Dplysning ere vedlagte Andragendet, vise, at der her er Tale om private Retsvigheder mellem Mand og Mand, kan Udvalget ikke tilraade Thinget at tage sig af dette Andragende.

Det andet Andragende, der er frembragt af undertegnede G. L. E. r u p, er indgivet af et betydeligt Antal Huusmænd paa Bornholm, og gaaer ud paa, at de bornholmiske saakaldte Udmarksjorder, efterat Udskiftningen mellem Sognene har fundet Sted, maae ansees som Communens Eiendom og henligge som sædvanligt og til sædvanlig Brug, dog ikke anderledes end at en vis Deel af samme aarligt i smaa Lodder ved Auction kunde bortarvesæstes til Communens Indtægt; forsaavidt dette imidlertid ikke

kan bevirkes, og en fuldstændig Udskiftning af Udmarken skal foregaae, ønske Andragerne, at deres Ret som Lodtagere i Udmarken maatte blive erkjendt og ved ny Udskiftning iagttages.

Da de Forhold, hvorom der i nærværende Andragende er Tale, er fremkaldt ved Lovbestemmelser og Regeringsbeslutninger, der enten aldeles ikke eller kun ufuldstændigt ere offentliggjorte, har Udvalget troet at burde lade afstrykke som Bilag de vigtigste af disse Bestemmelser.

Det vil heraf sees, at Regeringen i 1832 besluttede at arbejde paa Ophævelsen af det fællesskab, som fandt Sted med Hensyn til de saakaldte Udmarksjorder mellem Kongen som Eier, og Bornholms Indvaanere som Brugere, paa samme Tid som den tog bestemte Forholdsregler sigtende til paa Bornholm at gennemføre den almindelige Udskiftningslovgivning. I Mæret 1842 blev derefter Kongens Andeel beregnet til 9,500 Td. Land, Bornholmernes til 11,566 Tdr. Land. Af Kongens Andeel udlagdes strax 4,290 Tdr. Land til Skovs Opælsning, samt 400 Tdr. Land til Udbyggerlobber. Resten omtrent 4810 Tdr. Land skulde i Forening med Bornholmernes 11,566 Tdr. Land efter formelig speciel Taxation for offentlig Regning fordeles paa samtlige Sogne i Forhold til disses Hartkorn og $\frac{2}{10}$ deraf udlægges, som Kongens Anpart. Som et Bidrag til at befordre og lempe den specielle Udskiftning af Udmarksjorderne skænkede Kongen imidlertid indtil $\frac{1}{3}$ af den forbeholdte Andeel efter nærmere Fordeling efter Omstændighederne til Sognene, som iøvrigt selv vilde have at besto deres Udmarksjorders specielle Deling.

I Overensstemmelse hermed blev Udskift-